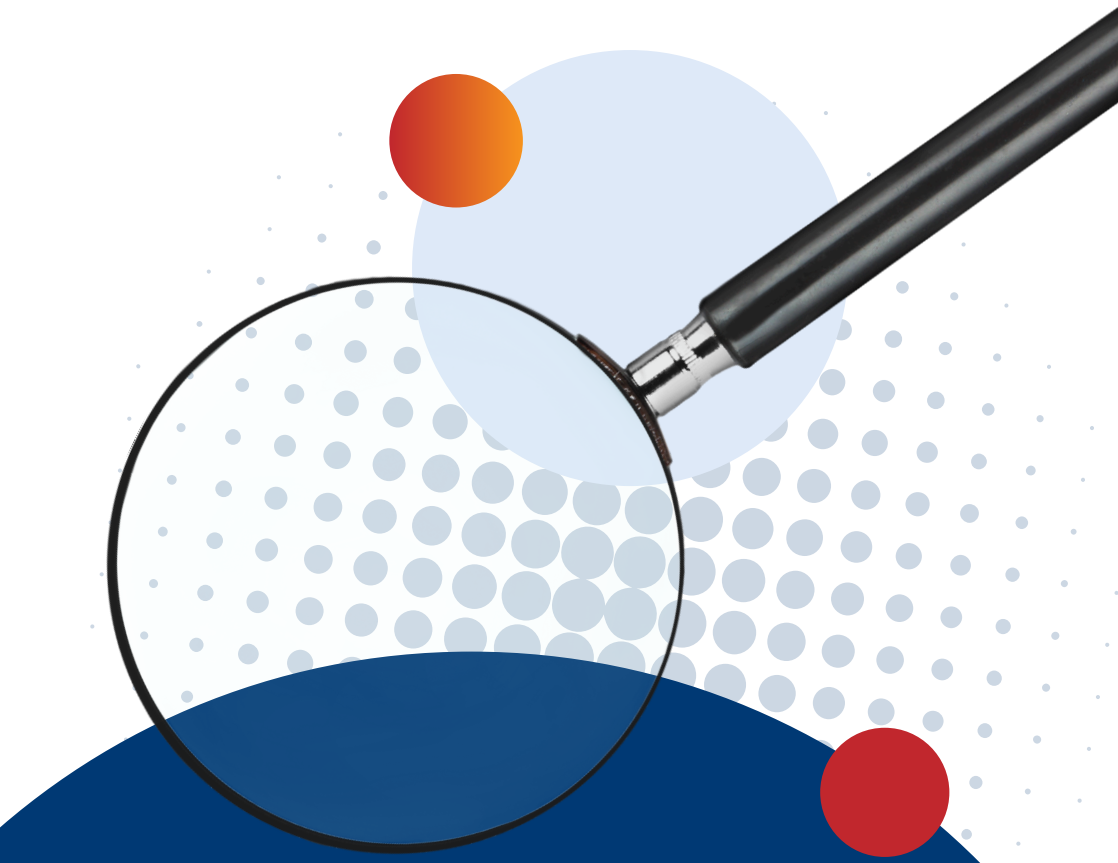
KENNISROTONDE
van het NRO

Hoe vind ik geschikte literatuur?

samen onderwijs versterken

NRO

Handreiking

Hoe vind ik geschikte literatuur?

Er zijn ontzettend veel plekken waar kennis wordt verzameld en beschikbaar gesteld. Waar vind je nu betrouwbare bronnen die wetenschappelijke literatuur presenteren of daarop gebaseerd zijn? Deze handreiking wijst je de weg.

Wat heb je nodig voordat je gaat zoeken?

Het startpunt is een goede vraag! Hoe helderder en scherper de vraag of uitdaging is geformuleerd, hoe makkelijker je geschikte bronnen kan vinden. Doorloop dus eerste de handleiding “Van verbeterthema naar concrete vraagstelling” (link), voordat je start met het zoeken van bronnen.

Deze handreiking is gebaseerd op nro.nl/wetenschappelijke-literatuur-vinden-en-toepassen. Op deze webpagina staan links naar verdiepende materialen en aanvullende tips.

Hoe kan je zoeken?

Tip 1: Bepaal je zoektermen

- Gebruik kernwoorden uit je vraag- of probleemstelling
- Bedenk welke synoniemen en verwante termen je kan gebruiken
- Zorg dat je altijd meerdere kernwoorden combineert wanneer je gaat zoeken, zo zoek je gerichter
    - In veel zoekmachines kun je gebruikmaken van boolean operators. Daarmee kun je je zoekopdracht nog gerichter maken:
        - **A AND B** | toont resultaten met zowel A als B
        - **A OR B** | A of B of allebei
        - **A -B** | toont resultaten met A en sluit B uit
        - **"A B"** | zoekt op resultaten die precies "A B" bevatten
        - **source A** | zoekt naar A in de bron; bijvoorbeeld pdf of NRO
    - Hiermee kun je je zoekresultaten flink vernauwen, zo geeft *rekenen motivatie groep 6* in Google Scholar ongeveer 17.000 resultaten en geeft *rekenen AND motivatie AND "groep 6" source pdf* je er bijvoorbeeld maar 47.

Tip 2: Raadpleeg kennisbanken

Voordat je in het algemeen op google of een andere zoekmachine gaat zoeken, raden wij aan om eerst een aantal van de onderstaande kennisbanken te raadplegen. Deze bevatten publicaties van onderwijskundige onderzoeksresultaten, worden goed bijgehouden, en bevatten betrouwbare bronnen. Kijk welke van deze kennisbanken aansluiten bij jouw doelgroep of onderwerp. Gebruik jouw zoektermen op deze kennisbanken en waarschijnlijk vind je hier al veel nuttige bronnen.

Op de volgende bladzijde vind je een overzicht van kennisbanken.

Handige kennisbanken

Kennisrotonde https://www.kennisrotonde.nl/
Concrete vragen en antwoorden over diverse thema's en voor diverse doelgroepen in het onderwijs

Onderwijskennis.nl https://www.onderwijskennis.nl/
Kennisbank met publicaties en toolkits op basis van onderwijskundig wetenschappelijk onderzoek

Leraar24 https://www.leraar24.nl/
Kennis voor en door leraren in het basisonderwijs, voortgezet onderwijs, speciaal onderwijs, middelbaar beroepsonderwijs en op de lerarenopleidingen

Doorloopjes https://doorloopjes.nl/
Artikelen die praktische oplossingen beschrijven voor uitdagingen in de klas, op basis van wetenschappelijk onderzoek

Hbo-kennisbank https://www.hbo-kennisbank.nl/
Publicaties van hogescholen, over diverse thema's en voor diverse doelgroepen, niet alleen voor het HBO

SLO.nl https://www.slo.nl/publicaties/
Publicaties relevant voor de sectoren PO, VO en speciaal onderwijs

PO-raad https://www.poraad.nl/
Sectorvereniging voor het primair onderwijs (PO). Hier vind je publicaties en handreikingen over uiteenlopende thema's in het PO

VO-raad https://www.vo-raad.nl/
Vereniging van scholen in het voortgezet onderwijs. Hier vind je publicaties en handreikingen over uiteenlopende thema's in het VO

Expertise Centrum Beroepsonderwijs ECBO https://ecbo.nl/publicaties/
Hier vind je diverse publicaties en onderzoeken relevant voor MBO en HBO

Expertise Centrum Inclusief Onderwijs ECIO https://ecio.nl/kennisbenutting/
Hier vind je diverse publicaties en onderzoeken over het thema inclusief onderwijs

Nederlands Jeugd Instituut https://www.nji.nl/
Nationaal kenniscentrum dat actuele kennis over opgroeien verzamelt

Kennisnet.nl https://www.kennisnet.nl/onderzoek/
Kennisbank gericht op ICT in het onderwijs

Tip 3: Zoek welke mensen onderzoek doen (of hebben gedaan) naar dit onderwerp

- Ga na of er een expertisecentrum is gerelateerd aan jouw onderwerp of thema.
- Ga na of er een lectoraat of practoraat is gerelateerd aan jouw onderwerp of thema.
- Heb je één of meer relevante expertisecentra, lectoraten of practoraten gevonden? Bekijk de publicaties op hun websites en ontdek of daar nuttige documenten tussen zitten
- Zijn er namen van auteurs die steeds terugkomen bij de publicaties die nuttig zijn voor jouw thema? Dit is waarschijnlijk een expert op jouw gebied. Zoek deze naam op google én google scholar en bekijk wat hij/zij zoal geschreven heeft, wellicht vind je nog meer relevante documenten.
- Heb je nuttige publicaties gevonden, zoek deze dan eens op google scholar, en klik op “geciteerd door”, zo krijg je een overzicht van andere onderzoeken die deze publicatie als bron hebben gebruikt, mogelijk zitten hier interessante resultaten tussen.

Tip 4: Wees voorzichtig met het gebruik van AI-tools

- Over het algemeen zijn AI tools erg geschikt voor het zoeken van literatuur; het is bij AI-tools namelijk mogelijk dat bronnen ‘verzonnen’ worden. Daarom moeten gebruikers van AI tools altijd in de ‘prompt’ aangeven dat de wetenschappelijke bronnen en referenties in het antwoord genoemd moeten worden. Vervolgens moet altijd gecontroleerd worden of deze bronnen ook echt bestaan.
- ·De AI-tool https://elicit.com, gebruikt alleen erkende wetenschappelijke literatuur. Deze tool is alleen Engelstalig beschikbaar.

Tip 5: Check of de gevonden bronnen bruikbaar zijn

- Kijk naar de datum, wanneer is de bron geschreven? Hieruit kan je opmaken hoe actueel het is. Mocht het een oude bron zijn, zoek deze dan op google scholar en klik op “geciteerd door”, zo vind je mogelijk recentere gerelateerde bronnen.
- Betrouwbare bronnen zijn
  - Publicaties uit bovenstaande kennisbanken
  - Wetenschappelijke artikelen waarbij in de tekst bronvermeldingen staan en waarbij een referentielijst is opgenomen
- De volgende bronnen zijn niet geschikt om te gebruiken
  - Blog artikelen of posts op social media. Hierin kan je wel naar de bronnen kijken die genoemd worden
  - Studentenverslagen. Ook hierin kan je wel naar de bronnen kijken.
  - Content of websites van commerciële bedrijven/bureaus
  - Content of websites die bedoeld zijn voor hobby

Tip 6: Ontloop betaalmuren bij wetenschappelijke papers

- Via voordeleraar.nl kun je gratis toegang krijgen tot een database met wetenschappelijke artikelen over onderwijsonderzoek.
- Klik verder in de bronnenlijst bij Kennisrotondeantwoorden om bij toegankelijke versies van artikelen te komen.
- Zoek op bestandstype pdf.